

Järvamaa arengustrateegia 2035 tegevuskava aastateks 2024-2028+ (arengustrateegia lisa 4)

Järva maakonna arengustrateegia tegevuskava aastateks 2023-2026									
Tegevus						Ressursid		Teostaja	
	2024	2025	2026	2027	2028+	kokku	allikas	Vastutav organisatsioon	Kaasatavad partnerid
1. Strateegiliste eesmärkide tasand									
1.1 Strateegiline eesmärk nr 1: Maakonna tasakaalustatud arengut loob toimiv ja terviklik koostöö- ning innovatsioonisüsteem									
1.1.1 Maakondliku arendus ja koordineerimisvõimekuse loomine (sh arendusjuht, kommunikatsioonijuht, projektijuhid ja KOV arendusjuhid)	*	*	*	*	*		MATA	SA/KOV	
1.1.2 Tervikliku arengu – ja innovatsioonisüsteemi ja kontseptsiooni väljatöötamine ja elluviimine	*	*	*	*	*		MATA, PEEK	SA/ KOV	
1.1.3 Maakondliku koostöö- ja innovatsioonisüsteemi loomiseks vajaliku keskkonna loomine (asukohaga Paide Keskväljak 15 hoonesse), selleks vajalike projektide elluviimine	*	*	*	*	*		PEEK, KVAT, MATA	SA	
1.1.4 Innovatsioonisüsteemi osana kood Järva toetamine ja tegevuseks vajaliku keskkonna loomine	*	*	*	*	*		PEEK, MATA	SA / KOV	
1.1.5 Innovatsioonisüsteemi osana avalike teenuste arendamise üksuse loomine (arengustrateegia nõukodade baasil) avalike teenuste innovatsiooniks ja võrgustikupõhiseks osutamiseks	*	*	*	*	*		MATA	SA	
1.1.6 Maakonna koostöö- ja juhtimismudeli täpsustamine, kokkulepete sõlmimine ja jõustamine.	*	*	*	*	*			SA/ KOV	
1.1.7 Innovatsioonisüsteemiks vajaliku arutelu ja kaasamismudeli väljatöötamine ja osaliste koolitus	*	*	*	*	*			SA, MTÜ Arvamusfestival	
1.1.8 Maakondliku arendustegevuse teostamine ja teenusvõrgustike loomine	*	*	*	*	*			SA	
1.1.9 Uuringute ja analüüside läbiviimine	*	*	*	*	*		MATA, KRAV	SA/ KOV	
1.1.10 Maakonna mainekava koostamine, elluviimine ja ajakohastamine	*	*	*	*	*			SA	
1.1.11 Kolmikpöörde elluviimiseks vajalike projektide ja programmide loomine	*	*	*	*	*			SA/KOV	

1.2 Strateegiline eesmärk nr 2: Kesk-Eesti on regionaalpoliitikas ja regiooni puudutavates olulistes küsimustes hästi esindatud ja teostab selleks vajalikku maakondade ülest koostööd

1.2.1 Kesk-Eesti regionaalpoliitika kujundamine ja maakondlike huvide ja eripärade esindamine	*	*	*	*	*			SA / KOV	Naabermaakonnad/MAROD, OVLid
1.2.2 Regionaalses Kesk-Eesti arenguleppe koostamises osalemine	*	*	*	*	*			SA / KOV / Järvamaa piirkonna juht	

1.3 Strateegiline eesmärk nr 3. Maakonna elujõulisust loovad kvaliteetsed avalikud teenused, tootlik ja kõrget lisandväärtust pakkuv ettevõtluskeskkond ja sidusust ning heaolu loov kodanikuühiskond

1.3.1 KOV teenuste innovatsiooniprogrammide käivitamine	*	*	*	*	*			SA / KOV	Riigikantselei innovatsioonitiim
1.3.2 Valdkondlike teenusvõrgustike ja koostöövormide loomine ning võimestamine	*	*	*	*	*			SA / KOV	
1.3.3 Arengustrateegia valdkondade koostöös arendamine ja investeerimine	*	*	*	*	*			SA / KOV	
1.3.4 Valdkondi läbivate aluspõhimõtete ja valdkondade ülest teemade (nt kolmikpöörde) läbiv arendamine	*	*	*	*	*				

2. HARIDUS

2.1 Maakonnas rakendatakse ja toetatakse nüüdisaegset õpikäsitust ning ettevõtliku elu hoiakuid, mis motiveerib pädevaid õpetajaid ja koolijuhte. Elukestva õppe võimaluste rakendamine õppeks ja õppes ning digioskuste arendamine selles.

2.1.1 Hariduskokkuleppe seire ja vajadusel uuendamine.	MATA toetus 50 000 eur	*	*	*	*	MATA toetus: 50 000 eur (2024)	MATA	Nõukoda	
2.1.2 Maakondlikul tasandil haridusvaldkonna näitajate jälgimine ja analüüsimine ning selle alusel arengu kavandamine Eesmärgiks on maakonna tasandil mõõta ja teada, kuidas maakonna haridusvaldkonnal läheb.	*	*	*	*	*		MATA	Nõukoda	
2.1.3 Maakondlikult haridusvaldkonna arenguvajaduste mõtestamine (mida on võimalik ühiselt lahendada)		*	*	*	*		MATA	Nõukoda, SA	

2.1.4 Kogemuste ja “tööriistade” vahetamine nüüdisaegse õpikäsituse rakendamisel (nt kaasava hariduse põhimõtete rakendamisel, õpiränded jne)		*	*	*	*		MATA	SA	
2.1.5 Õpetajate arenguprogramm (koolitused + järeltugi ja rakendamine, koostööseminarid, mentorlus jms.)		*	*	*	*		MATA	SA	
2.1.6 Maakonnaülene haridusvaldkonna kordineerimine ja eestvedamine (haridusuuendaja, haridusinnovatsioon)		MATA toetus: 257 613 eur	*	*	*	MATA toetus: 257 613 eur (2025)	MATA	SA	
2.1.7 Ettevõtlikkuse ja ettevõtluse toetamine läbi erinevate programmide (erinevatele sihtgruppidele), noorte ettevõtlikkuse tõstmine läbi ettevõtlusõppe; erinevad haridusprogrammid			*	*	*		MATA	SA	
2.1.8 Õpetajatöö propageerimine järelkasvu tekitamiseks - tuleb töötada välja täpsem ideestik kuidas ja kellele	*	*	*	*	*		MATA	Nõukoda	
2.1.9 Andekate õpilaste toetamine (nt läbi võrgustikutöö, õpilasüritused, koolitused jne)		*	*	*	*		MATA	Nõukoda, KOV, SA	
2.1.10 Haridusjuhtide toetamine (mentorlus, coaching, tagasisidestamine ja arenguestlused, koolijuhtide arendamine ja selleks võimaluste loomine)	*	*	*	*	*		MATA	Nõukoda, KOV, SA	
2.1.11 Õpiränne välisriikides, väliskoostöö	*	*	*	*	*		MATA	Nõukoda	Nordplus, Järvamaa haridusjuhid
2.1.12 Õpikeskkonna taristu ja õppevahendite kaasajastamine	*	*	*	*	*			KOV, SA	
2.1.13 Mitmekülgse ja paindliku täiskasvanuhariduse süsteemi toetamine (sh õppimisvõimaluste laiendamine, õppijate toetamine ja motiveerimine, hariduse ja kogukonna sidumine, digitaalsete ja paindlike õppevormide edendamine)		*	MATA toetus: 100 000 eur	*	*	MATA toetus 100 000 eur (2026)	MATA	SA	

3. KULTUUR

3.1 Järvamaa kultuur on elujõuline, arenev ja maailmale avatud ning kultuuris osalemine on loomulik osa iga inimese elus; maakonna kultuurielu on tugev ja toimiv. Kultuuri ja loovuse roll kogukonna arengus on väärtustatud

3.1.1 Maakonna laulu- ja tantsupeo traditsioonide jätkamine ja järjepidev toetamine. Järelkasvu arendustegevused. Osalemine üleriigilisel laulu- ja tantsupeo protsessis. Selles protsessis tegutsevate ringijuhthide töötasude ühtlustamine. Selles protsessis tegutsevate ringijuhthide töötasude ühtlustamine.	*	*	*	*	*			KOV, SA	KuM, Rahvakultuuri- keskus, ELTSA
---	---	---	---	---	---	--	--	---------	-----------------------------------

3.1.2	Maakonna žanripäevade ja ühisürituste toetamine	*	*	*	*	*			SA	KOV kultuuriasutused
3.1.3	Kultuuriprojektide väärtustamine, arendamine ja jätkamine ning uute algatuste toetamine	*	*	*	*	*			KOV, SA	Noortekeskus
3.1.4	Paide Teatri tegevuste toetamine	*	*	*	*	*			Paide linn	
3.1.5	Maakonna traditsiooniliste ürituste jätkamine, võimalusel üleriigilisteks kultuurisündmusteks arendamine ja uute ürituste ellu kutsumine (Arvamusfestival, Türi Lillelaad, Jüriöö märgutuled, Eesti kirjanduse pidunädal, Vanasõidukite killavoor Järva-Jaanis, Imavere Piimapäev, Hooviteatri festival, Kevadpealinna sündmuste sari, Õunafestival)	*	*	*	*	*			KOV	
3.1.6	Professionaalse kultuuri (kontsertide, teatrietenduste, näituste) vahendamine	*	*	*	*	*			KOV kultuuriasutused	
3.1.7	Kultuuritöötajate arenguvajaduste kaardistamine ning koolituste korraldamine	*	*	*	*	*			Kultuurinõukoda	
3.1.8	Maakondliku kultuuri nõukoja töö toetamine ja palgaline eestvedaja	*	*	*	*	*			SA	
3.1.9	Muuseumide tegevuse jätkamine ja arendamine	*	*	*	*	*			KOV, muuseumid	KuM, MeM, Muinsuskaitseamet
3.1.10	Ajakeskus Wittenstein koostöös maakonna paikkonna muuseumitega kogub, säilitab ja eksponeerib maakonna ajaloo- ja kultuuripärandit	*	*	*	*	*			KOV, ERKK, Ajakeskus Wittenstein	maakonnas tegutsevad mäluasutused, raamatukogud, KuM, KOV, MTÜd
3.1.11	Professionaalse ja mitmekülse raamatukoguteenuse pakkumine kasutaja vajadusest lähtuvas füüsilises keskkonnas	*	*	*	*	*			KOV, Järvamaa Keskraamatu-kogu	KuM
3.1.12	Rahvamaja põhimõttel tegutsevate asutuste ja organisatsioonide tegevuste jätkamine ja arendamine	*	*	*	*	*			KOV	Rahvakultuuri-keskus, ERMÜ
3.1.13	Rahva- ja pärandkultuuri hoidmine	*	*	*	*	*			KOV, MTÜd	Rahvakultuurikeskus, Muinsuskaitseamet
3.1.14	Oluliste kultuurirajatiste (kirikud, mõisad, kultuuriasutused, muuseumid) hoidmine ja kaitsmine	*	*	*	*	*			KOV, partnerid	
3.1.15	Järvamaa kultuurihiie arendustegevused	*	*	*	*	*			SA, Tammsaare muuseum Vargamäel	

3.1.16 Maakonna identiteedi sõnastamine läbi kultuuri ja kohapärimuse	*	*	*	*	*			Eestvedaja SA Järvamaa	KOV, kultuurinõukoda JKN, turisminõukoda, ettevõtjad
3.1.17 Kultuuritaristu ja vahendite kaasajastamine ning uuendamine maakondliku koostöö ja võrgustikupõhise tegevuse vaatest lähtuvalt	*	*	*	*	*			KOV	Kultuurinõukoda, KuM
4. KESKKOND									
4.1 Maakonnas on puhas elukeskkond, keskkonnateadlikud inimesed, säilinud loodusväärtused ja loodusressursside jätkusuutlik kasutamine. Keskkonnakorralduse funktsioonid on integreerunud kõigisse eluvaldkondadesse ja neid teostavad nii era, avalik kui ka III sektor.									
4.1.1 Energiasääst, kasvuhoonegaaside vähendamine, keskkonnasõbralikud lahendused (ehitised, transport, üritused, tegevused)	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.2 Jäätmetekke vähendamine (liigiti sorteerimine) ja ringmajandus	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.3 Uuringud (hetkeolukord – hooned, transport jne), rohehindamised ja kompetentside kasvatamine	*	*	*	*	*			KOV/SA	
4.1.4 Maakondliku roheleppe koordinaatori tegevused	*	*	*	*	*			KOV/SA	
4.1.5 Kogukonna kaasamine (sh vabasektorile delegeerimine)	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.6 Keskkonnasõbralikud hanked (üldprintsiibid)	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.7 Alternatiivsete energialahenduste toetamine (sh kütus)	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.8 Rohealad (mitmekesisus, pestitsiidid, kemikaalid)	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.9 Maakondlik, regionaalne koostöövõrgustamine	*	*	*	*	*			KOV/SA	
4.1.10 Regulaarne roheseire	*	*	*	*	*			KOV	
4.1.11 Taristu kujundamine energisäästlikuks ja keskkonnasõbralikuks, lähtuvalt kvaliteetse ruumi aluspõhimõtetest	*	*	*	*	*			KOV	
5. NOORSOOTÖÖ									
5.1 Aastal 2035 elavad noored Järvamaal tervislikku ja täisväärtuslikku elu ning on võimestatud arendama kogukonda ja maakonda selliselt, et Järvamaa on parim paik noortele kasvamiseks, elamiseks ja eneseteostuseks									
5.1.1 Järvamaa noorsootöö arendamisel lähtutakse riiklikest kvaliteedinõuetest	*	*	*	*	*			Nõukoda	
5.1.2 Noorsootöö meetodika (sh. kodanikuharidus ja ettevõtlikkuse areng) uuenemine ja uute suundade kasutuselevõtt.	*	*	*	*	*			Nõukoda	sh noorsootöötajad

5.1.3 Noorsootöö tegevuste tugevam/mitmekülgsem sisu ja kvaliteet – läbi avatud noorsootöö meetodi	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda	
5.1.4 Ühistel alustel andmete kogumine, analüüsimine ja hindamine	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda	
5.1.5 Vajaduspõhised teenused noortele vanuses 16+	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda	
5.1.6 Sihtgruppide koolitus ja tugisüsteem (valdkonnaülene koostöö, mobiilsete teenuste pakkumine)	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda	
5.1.7 Noorte osalus ja kaasamisvormid on rakendatud kõikides noorsootööga kokku puutuvates organisatsioonides, asutustes	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda	
5.1.8 Kasutusel on ennetus- ja võrgustikutöö programmid	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda	PPA
5.1.9 Noorte ja noorsootöötajate ühisõrituste, õppe- ja koolituspäevade maakondlik toetamine	*	*	*	*	*			KOV /Nõukoda/SA	
5.1.10 Taristu ja vahendite uundamine ja rajamine	*	*	*	*	*			KOV	

6. TURISM

Valdkonda koordineeriv asutus: SA Järvamaa

6.1 Järvamaa on reisisihina tuntud, hästi ligipääsetav ja info turismivõimaluste kohta on kergesti kättesaadav. Järvamaa on külalislahke ja turvaline maakond ning reisil viibija külastuselamus on ühtlaselt kvaliteetne ja ootusi ületav. Turismitooted ja -teenused on inspireerivad, meeldejäävad ja uuendusmeelsed.

6.1.1 Maakonna turismiasjaliste nõukoda ja regulaarsed kohtumised	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO; SA	SA	Järvamaa turismiettevõtjad
6.1.2 Turismiasjaliste koolitused ja pidev arengu toetamine	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO	SA	Kesk-Eesti DMO, maakonna LEADER tegevusrühmad
6.1.3 Maakonna esindamine ühiselt messidel	*	*	*	*	*		KOV, turismiettevõtjad, Kesk-Eesti DMO	SA	KOV, turismiettevõtjad
6.1.4 Ühise trükise välja andmine	*	*	*	*	*		maakonna LEADER tegevusrühmad, KOV, Kesk-Eesti DMO	SA	maakonna LEADER tegevusrühmad, KOV
6.1.5 Turismiinfo hea kättesaadavus ja kõrge kvaliteet	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO	SA	Kesk-Eesti DMO; turismiettevõtjad
6.1.6 Sihtkoha turismiobjektide ja teenuste teadlik ristturundamine	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO; maakonna LEADER tegevusrühmad, KOV, turismiettevõtjad	SA	Kesk-Eesti DMO; maakonna LEADER tegevusrühmad, KOV

6.1.7 Kesk-Eesti sihtkoha arendusorganisatsiooni (DMO) arendamine koostöös Viljandi maakonna ning Põltsamaa ja Tõrva vallaga turismivaldkonna kestliku arengu tagamiseks	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO	Kesk-Eesti DMO	SA Järvamaa; Viljandimaa Arenduskeskus; Valgamaa Arenguagentuur; Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus
6.1.8 Ühiste arendustegevuste algatamine ja läbiviimine koostöös Kesk-Eesti DMO osapooltega uute turismitoodete arendamiseks	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO	Kesk-Eesti DMO	SA Järvamaa; Viljandimaa Arenduskeskus; Valgamaa Arenguagentuur; Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus
6.1.9 Ühiste turundustegevuste algatamine ja läbiviimine koostöös Kesk-Eesti DMO osapooltega Järvamaa maine ja turismiettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks	*	*	*	*	*		Kesk-Eesti DMO	Kesk-Eesti DMO	SA Järvamaa; Viljandimaa Arenduskeskus; Valgamaa Arenguagentuur; Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus
6.1.10 Turismitaristu ja teenuste uuendamine ja rajamine sh oluliste turismiobjektide renoveerimine	*	*	*	*	*			KOV, ettevõtted	

7. SPORT

Valdkonda koordineeriv asutus: MTÜ Järvamaa Spordiliit

7.1 Järvamaa inimesed on liikuvad, aktiivsed ja elujõulised ning liikumisel ja spordil on oluline ning kasvav roll Järvamaa inimese elujõu edendamisel.

7.1.1 Maakondliku spordi valdkonna ühine arendamine	*	*	*	*	*			JSL	KOV volikogu esimees, KOV juht
7.1.2 Ühine inforuum sh. kalender Järvamaa Spordiliidu kodulehel	*	*	*	*	*			JSL	
7.1.3 Spordi turundamine ja järjepidev kommunikatsioon	*	*	*	*	*			JSL	KOV, spordiklubid, meediaettevõtted
7.1.4 Avaliku ruumi muutmine liikumissõbralikuks – liikumis- ja sporditaristu rajamine ja hooldamine	*	*	*	*	*		KOV, projektid	KOV	
7.1.5 Multifunktsionaalsete spordirajatiste rajamine üle 300 elanikuga asumitesse	*	*	*	*	*		KOV, projektid	KOV	
7.1.6 Paidesse rajatakse spordikompleksi teenindamiseks staadionimaja ja kompleksi laiendus hõlmab ka jalgpalliväljakut koos tribüünidega	*	*	*	*	*				
7.1.7 Võrgustumine ja koostöö edendamine maakonnas (KOV juht, koolijuhid, hoolekogud, lapsevanemad, KOV tervisedenduse spetsialist) Parimate praktikate jagamine ja õppimine nendest - koolide/lasteadeade parimate praktikate jagamine ja vahendamine, kuidas muuta õpikeskkonda paremaks ning tõsta liikumisaktiivsust	*	*	*	*	*			KOV	

7.1.8	Maakondlike liikumisürituste ja sarjade korraldamine	*	*	*	*	*		JSL	JSL	spordiklubid
7.1.9	Jalgpalli taristu arendamine (kunstmurustaadionite ja sisejalgpallihalli rajamine),	*	*	*	*	*		EJL	KOV	
7.1.10	Alates V kutsetasemega treenerite motivatsioonipaketi ühtlustamine maakonnas	*	*	*	*	*			KOV	
7.1.11	Liikumistund on koolides iga päeva osa sh. esimeses kooli astmes 1 tund päevas	*	*	*	*	*		Koolid	KOV, koolid	spordiklubid, spordiliidud
7.1.12	Osalemine meistrivõistlustel ja karikavõistlustel	*	*	*	*	*		Spordiklubid ja KOV-id	spordiklubid	spordiliidud, erasektor, KOV
7.1.13	Paidesse rajatakse terviklik treenimis- ja tervisekeskus (sh spordiarengu ja teadmusekskus) / Maakonnas tegutseb kompetentsikeskus spordi ja liikumisharrastusega tegutsevatele nimestele		*	*	*	*		PEEK	spordiklubid, KOV, SA	spordiklubid, erasektor, KOV
7.1.14	Sporditurismi soodustamine ja toetamine (sh üleriigiliste võistluste korraldamine, majutukohtade tagamine, laagrite korraldamine)“		*	*	*	*			spordiklubid	
8. KODANIKUÜHISKOND <i>Valdkonda koordineeriv asutus: SA Järvamaa</i>										
8.1 Järvamaal tegutsevad tegutsemisvõimekad kodanikuühendused ning ühiskondlikult aktiivsed elanikud										
8.1.1	Regulaarselt (kord kvartalis) kokku saav kodanikuühendustega tegelev maakondlik aktiivgrupp ehk vabaühenduste nõukoda	*	*	*	*	*			Nõukoda/SA	SA kokkukutsuja ja assisteeriv roll
8.1.2	Noorte kaasamine (sh kogukonnapraktika) ja ühenduste tegevuse jätkusuutlikkusele kaasa aitamine	*	*	*	*	*			Nõukoda/SA	
8.1.3	Vabaühenduste aastapäevade korraldamine sh tunnustamine	*	*	*	*	*			Nõukoda/SA/KOV	
8.1.4	Vabaühenduste inkubatsiooniprogrammi väljatöötamine ja rakendamine	*	*	*	*	*			SA/Nõukoda	
8.1.5	Vabaühenduste nõustamine ja toetamine ning valmisoleku tõstmine uute toodete ja teenuste välja töötamiseks. Vabaühenduste arengunõustamine	*	*	*	*	*			SA	
8.1.6	Projekti-, tegevus-, omaosalus-, üritustoetused (ühistele põhimõtetele vastav) sh ka mitterahaline toetuse vahendite, ruumide jms näol suurendamine	*	*	*	*	*			KOVid	
8.1.7	Kogukonnateenuste ja kogukonna toel toimivate teenuste arendamine ühingu ja aktiivsete kogukonnaliikmete baasil	*	*	*	*	*			KOVid	

8.1.8 Kaasava eelarve jätkamine suureneva kaasatuse ja ressursi mahu osas	*	*	*	*	*			KOVid	
8.1.9 Koosloome programmi arendamine maakonna tasandil	*	*	*	*	*			KOV/SA/KÜSK	
8.1.10 Koosloome programmi rakendamine ja läbiviimise toetamine maakonna tasandil		*	*	*	*			KOV/SA/KÜSK	

9. SOTSIAALVALDKOND

9.1 Sotsiaalvaldkonnas toimub strateegiline koostöö ja lahenduste otsimine, tegevuste parem mõtestatus ja planeerimine ning on liigutud „tulekustutamisest“ teadliku arengu ja sihipärasuse suunas

9.1.1 Regulaarselt kokku saav (kord kvartalis) maakondlik sotsiaalvaldkonna nõukoda		*	*	*	*			SA /KOV / nõukoda	
9.1.2 Valdcondliku koostöövõrgustike loomine ja arendamine (mis hõlmavad kohalikke omavalitsusi, ettevõtteid, haridusasutusi, kodanikuühiskonna organisatsioone, et edendada ühiselt maakonna arengut)		*	*	*	*			SA /KOV / nõukoda	
9.1.3 Analüüsitakse vajadust valdkondliku koordinaatori järele, koormuse ja ülesannete ulatust ning koordinaatori ametikohta rahastamine (nt SA Järvamaa poolt kohalike omavalitsuste ühisrahastuse vahenditest)	*	*	*	*	*			SA /KOV / nõukoda	
9.1.4. Ühisprojektide käivitamine (et toetada omavalitsuste vahelist koostööd ühisprojektide kaudu, mille eesmärgiks on maakonna elu edendamine ja teenuste kvaliteedi parandamine)		*	*	*	*			SA /KOV / nõukoda	
9.1.5 Sotsiaalteenuste taristu ja vahendite uuendamine ja rajamine (sh sotsiaalmajad, turvaruumid, perekodud jne.)	*	*	*	*	*			KOV	
9.1.6. Ressursside leidmine maakonnas teadlikkuse tõstmiseks, ennetavaks ja kaasavaks lähenemiseks valdkonnas (maakondlike ressursside kaardistamine, et suurendada kogukonna teadlikkust valdkonna võimalustest)		*	*	*	*			SA/KOV/nõukoda	

10. ETTEVÕTLUS ja MAJANDUS

Valdkonda koordineeriv asutus: SA Järvamaa

10.1 Järvamaa on mitmekesise majandusstruktuuriga, ettevõtjasõbralik ja tasuvaid töökohti pakkuv maakond

10.1.1 Piirkondlike algatuste programmi elluviimine maakonnas tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks	*	*	*	*	*			SA/KOV	
10.1.2 Alustavate ja tegutsevate ettevõtete nõustamine ja arengupotentsiaali leidmine ning arendamine	*	*	*	*	*			SA/KOV	

10.1.3 Ettevõtlusnädala sündmuste korraldamine sh ettevõtete tunnustamine	*	*	*	*	*			SA/KOV	
10.1.4 Koostöös üldhariduskoolide ja kutsehariduskeskusega ettevõtliku eluhoiaku õpetamine ja ettevõtluse aluste tutvustamine	*	*	*	*	*			SA/KOV	
10.1.5 Ettevõtluse arengu ja töökohtade loomise soodustamine ettevõtlus- ja tootmispiirkondade planeeringute tagamise ning tehnilise taristu väljaehitamise teel, sh tööstusalade arendamine ja selleks vajaliku taristu loomine	*	*	*	*	*			SA/KOV	
10.1.6 Maakonna ettevõtlusvõimalusi tutvustavad ühised turundustegevused sh ettevõtlusalade arendamine ja turundamine	*	*	*	*	*			SA/KOV	
10.1.7 Investorpäringute vahendamine ja hankimine ning maakonna väärtuspakkumiste koostamine	*	*	*	*	*			SA/KOV	
10.1.8 Atraktiivse ettevõtlus ja elukeskkonna tagamiseks valdkondadevahelise koostöökeskuse rajamine (ja rakendamine) ja mitmekesise ettevõtluskeskkonna tekkimiseks tingimuste loomine		*	MATA toetus: 124 490 eur	MATA toetus: 100 000 eur	*	MATA toetus: 224490 eur (2026-2027)	PEEK, MATA	SA/KOV	
10.1.9 Kesk-Eesti ettevõtlusinkubaatori asutamine ja arendamine	MATA toetus: 24 000 eur	MATA toetus: 24 000 eur	MATA toetus: 24 000 eur	*	*	MATA toetus: 72 000 eur (2024-2026)	MATA	SA	KOV, Jõgevamaa MAK, Viljandimaa MAK, JKHK, ettevõtjad
10.1.10 Ettevõtete elukaart arvestava nõustamissüsteemi loomine ja rakendamine	*	*	*	*	*			SA	MKM, EIS
10.1.11 Kõrgtehnoloogilise agrotööstuse ja toidutootmise ökosüsteemi väljatöötamine ja arendamine	*	*	*	*	*			SA	Ettevõtjad, kõrgkoolid, teadus- ja innovatsiooniasutused, ettevõtjad, EIS
10.1.12 IT sektori ja teenusmajanduse arendamine, sh koodi kool, digitaliseerimine, automatiseerimine	MATA toetus: 295 000 eur	*	*	*	*	MATA toetus: 295 000 eur (2024)	MATA	SA, KOV	erasektor
10.1.13 Ettevõtlust soosiva elukeskkonna arendamine, sh noortele ja spetsialistidele elamispiinnad, sidus transport, planeeringud, kiire asjaajamine ja vähene bürokraatia	*	*	*	*	*			KOV, JÜTK	erasektor

10.1.14 CO ₂ jalajälje vähendamine sh rohehanked, energiatõhusus, energia ühistud, roheenergia osakaalu suurendamine, ringmajandus, rohelise sihtkoha kvaliteedimärgise säilitamine	*	*	*	*	*			KOV, SA, JÜTK, LEADER, erasektor, korteriühistud, elanikud	Kõrgkoolid, teadus- ja innovatsiooniasutused, EIS, EMU, haridusasutused
10.1.15 Ettevõtlust toetava turunduskeskkonna loomine ja juhtimine	*	*	*	*	*			SA	KOV, ettevõtjad
11. RUUM JA ELAMUMAJANDUS									
11.1 Aastaks 2050 vastab Järvamaa elamufondist kolmandik liginullenergiahoone energiatõhususarvu väärtusele ja hoonete sisekliima kehtivatele standarditele. Tagatud on meeldiv, kvaliteetne ja energiasäästlikult ning terviklikult lahendatud elukeskkond.									
11.1.1 Elamumajanduse nõukoja loomine, regulaarsed kohtumised ja valdkondlike töögruppide käivitamine	*	*	*	*	*			SA/KOV	
11.1.2 SRIK tegevuse toetamine maakonnas	*	*	*	*	*			SA/KOV	
11.1.3 KOVide vahel toimub valdkondlik infovahetus	*	*	*	*	*			SA/KOV	
11.1.4 korteriühistute toetamine renoveerimistoetuse taotlemisel	*	*	*	*	*			SA/KOV	
11.1.5 ruumiloome võrgustikega liitumine ja valdkonna kompetentsi siirdamine maakonna omavalitsustesse	*	*	*	*	*			SA/KOV	
11.1.6 Vajaliku taristu sh kiire internetiühenduse väljaehitamine	*	*	*	*	*			KOV	
12. Tervisedendus									
12.1 Tegevussuund 1.1 Eesmärgipärase ennetustegevuse rakendamine haridusasutuses.									
12.1.1 KOV võimestamine vaimse tervise valdkonna koostöök haridusasutuse omanikuna. Koostöö kommunikatsiooniplaan.	*	*	*	*	*			SA tervisenõukogu KOV	SA nõukogu, haridusasutused.
12.1.2 Haridusasutuste võimestamine (vaimse)tervise valdkonna eesmärgipärasteks arenguteks.	*	*	*	*	*			SA	KOV haridusspetsialistid, lasteaiad, koolid
12.1.3 Eesmärgistamise ja tõenduspõhiste metoodikate konsulteerimise töötoad.	*	*	*	*	*			SA	KOV haridusspet sialistid Lasteaiad, koo- lid
12.2 Tegevussuund 1.2 Huvihariduse/tegevuse KOV piires ületava süsteemi arendamine ja rakendamine.									
12.2.1 Huvitegevuse analüüsi koostamine ja piire ületava süsteemi toimimiseks ettepanekute rakendamine (kes, kus, palju, transport, teenuse kvaliteet ja kvantiteet, rahastamine, korraldamine, mida sihtrühm soovib, miks loobub huvitegevusest).	*	*	*	*	*			SA	Noorsootöö nõukoda, KOV, haridust ja huviharidust pakkuvad asutused

12.2.2	KOV huvihariduse ja -tegevuse piire ületava süsteemi välja töötamine ja rakendamine (teenuse disainimine ja rahastuse optimeerimine).	*	*	*	*	*			SA	Noorsootöö nõukoda, KOV, haridust ja huviharidust pakkuvad asutused
12.3 Tegevussuund 2.1 Toetatud (tugi)spetsialistide baasi loomine ja rakendamine.										
12.3.1	Hariduse (tugi) spetsialistide ja vaimse tervise teenuste analüüs (sh olemasolev olukord, vajadus ja ettepanekud puuduste kõrvaldamiseks) ja arendused.	*	*	*	*	*			SA, vaimse tervise teenust pakkuvad eraettevõtjad	SA, vaimse tervise teenust pakkuvad eraettevõtjad
12.3.2	(Tugi)spetsialistide võimestamine KOV piiride üleselt.	*	*	*	*	*			Rajaleidja Järvamaa büroo, vaimse tervise teenust pakkuvad eraettevõtjad	Rajaleidja Järvamaa büroo, vaimse tervise teenust pakkuvad eraettevõtjad
12.4 Tegevussuund 3.1 Vanemahariduse (VH) maakondlik (KOV ühine) juhtimine ja järjepidevuse tagamine.										
12.4.1	Järvamaa kohalike omavalitsuste ühisleppe sõlmimine vanemahariduse ühise juhtimise osas.	*	*	*	*	*			SA, KOV	Haridusasutused, SA tervisenõukogu
12.4.2	VH protsessi juhi leidmine, finantseerimine ja rakendamine.	*	*	*	*	*			SA, KOV	Haridusasutused, SA tervisenõukogu
12.4.3	Vanemahariduse kommunikatsiooniplaani koostamine (igale sihtrühmale võimetekohane sõnum ja sobiv infokanal).	*	*	*	*	*			SA, KOV	Haridus asutused, SA tervisenõukogu
Tegevussuund 3.2 Vanemahariduse (VH) olemasoleva praktika ja vajaduste infovälja koostamine.										
12.4.4	Vanemahariduse olemasoleva olukorra valdkonna ülene kaardistamine (osapoolte info ja ressursid).	*	*	*	*	*			SA, KOV	KOV haridus-, noorsootöö- ja sotsiaalvaldkonna spetsialistid
12.4.5	Vanemahariduse vajaduste kirjeldamine.	*	*	*	*	*			SA, KOV	KOV haridus- ja sotsiaalvaldkonna spetsialistid
Tegevussuund 3.3 Vanemaharidus praktika loomine ja rakendamine.										
12.4.6	Vanemahariduse süsteemi väljatöötamine ja praktikasse rakendamine (sihtrühm: noor 16+ ja 0-17 aastaste laste vanemad).	*	*	*	*	*			SA, KOV	Kogukond st lapsevanemad, SA tervisenõukogu
Tegevussuund 4.1 Eesmärgipärase ennetustegevuse rakendamine haridusasutuses.										
12.4.7	KOV võimestamine vaimse tervise valdkonna koostöök haridusasutuse omanikuna.	*	*	*	*	*			SA	KOV haridusspetsialistid, lasteaiad, koolid
Tegevussuund 4.2 Lasteaia- ja koolilaste kehalise aktiivsuse suurendamine ja toitumisharjumuse parandamine.										

12.4.8 Kooli- ja lasteaiatoidu kvaliteedi ja tervist toetava toitumise teadlikkuse tõstmine.	*	*	*	*	*			SA	KOV haridusspetsialistid, lasteaiad, koolid
12.4.9 Kooli- ja lasteaiatoidu e-kool täiskasvanutele (õpetajad, lapsevanemad, partnerid näiteks noortekeskus).	*	*	*	*	*			SA	KOV haridusspetsialistid, lasteaiad, koolid
12.4.10 Haridusasutustes keskkonna loomine, mis soosib 60 minutit aktiivset liikumist päevas.	*	*	*	*	*			Järvamaa Spordiliit	KOV, haridusasutused, SA
12.4.11 Liikuma Kutsuva Kooli metoodika rakendamine koolides.	*	*	*	*	*			SA	KOV haridusspetsialistid, lasteaiad, koolid
13. TURVALISUS <i>Valdkonda koordineeriv asutus: SA Järvamaa</i>									
13.1 Tõusnud on laste ja noorte teadlikkus turvalisusest, et aasta-aastalt kasvaks Järvamaal riske ennetav ja ühte hoidev kogukond ning sinne õnnetuste arv on viidud miinimumini ning siin elavad terved ja õnnelikud inimesed									
13.1.1 Turvalisuse nõukogu koordineeritud kohtumised ja koolitused	*	*	*	*	*			Turvalisuse nõukogu/KOV	
13.1.2 Ühistegevuste info kogumine, info kommunikeerimine	*	*	*	*	*			Turvalisuse nõukogu/KOV	
13.1.3 Turvalisust loovate tegevuste ja käitumisviiside mõtestamine ja levitamine	*	*	*	*	*			Turvalisuse nõukogu/KOV	
13.1.4 Konverentside, teadlikkuse tõstmisega seotud koolitused, laagrid, tegevused, sündmused	*	*	*	*	*			Turvalisuse nõukogu/KOV	
13. ÜHENDUSED ja taristu									
13.1 Järvamaal on professionaalselt ja efektiivselt korraldatud ühistranspordisüsteem, mille kaudu on tagatud inimeste liikumisvajaduse rahuldamine, s.h sujuv ümberistumine Mäo reisiterminalis ja teistes logistiliselt sobivates paikades.									
13.1.1 Järvamaa Ühistranspordi Keskuse kui ühistranspordi valdkonna koostööorganisatsiooni toetamine	*	*	*	*	*			KOV/JÜTK	
13.1.2 Valdkondade ülene nõudluspõhine ühistranspordi korraldamine	*	*	*	*	*			KOV/JÜTK	
13.1.3 Toimiva koostöö hoidmine ühistranspordi osapooltega nii riiklikul, maakondlikul kui kohalikul tasandil	*	*	*	*	*			KOV/JÜTK	
13.1.4 Hea avaliku ruumi arendamine linnades, alevites ja külates. Ruum toetab arengustrateegia väärtusi ja kogukonna suhete tugevdamist.	*	*	*	*	*			KOV	
13.1.5 Hea avaliku ruumi loomiseks vajalike planeeringute ja kogukonna kaasamise läbiivimine	*	*	*	*	*			KOV	

13.1.6	Kergliiklusteede võrgustiku terviklik arendamine kogu maakonnas	*	*	*	*	*			KOV	
13.1.7	Jalakäija ja kergliikleja sõbraliku avaliku ruumi kujundamine	*	*	*	*	*			KOV	
14. TERVISHOID										
14.1 Teenuse keskmes on abivajav inimene. Tervishoiuteenuste kättesaadavus on maakonnas hea ja lähtub individuaalsest vajadusest. Juhtumikorralduslik tegevus on paranenud ja teenuste info on kättesaadavam. Toimivad süsteemsed juhupõhised lahendused.										
14.1.1	Ühtne tervishoiuteenuste ja tugiteenuste osutajate infosüsteem	*	*	*	*	*			KOV /Järvamaa Haigla	
14.1.2	Maakonnapõhise valdkonnaülese teenuste osutajate toimiv ümarlaud	*	*	*	*	*			KOV /Järvamaa Haigla	
14.1.3	Maakonnapõhiste tervishoiu ja hoolekandeteenuste vajaduste kaardistamine ja andmebaasi olemasolu	*	*	*	*	*			KOV /Järvamaa Haigla	
14.1.4	Sotsiaalvaldkonna, haigla ja KOVi omavaheline toimiv ümarlaud	*	*	*	*	*			KOV /Järvamaa Haigla	
14.1.5	Koostöös koordineeritakse tervishoiuteenuste osutajate, KOVi ja riiklikult koordineeritavaid teenuseid	*	*	*	*	*			KOV /Järvamaa Haigla	

Kasutatud lühendid:

EIS - Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EASi ja Kredexi ühendasutus)

ELTSA- Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus

EMU- Eesti Maaülikool

ERMÜ- Eesti Rahvamajade Ühing

JKHK- Järvamaa Kutsehariduskeskus

JSL- Järvamaa Spordiliit

JÜTK- Mittetulundusühing Järvamaa Ühistranspordi Keskus

Kesk-Eesti DMO- Kesk-Eesti Destination Management Organization

KOV- kohalik omavalitsus

KuM- Kultuuriministeerium

KVAT- meede „Kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused“

MARO- maakondlik arendusorganisatsioon

MATA- maakonna arengustrateegia elluviimise toetus

MKM- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

MTÜ- mittetulundusühing

Nõukoda- Järva maakonna arengustrateegias nimetatud vastava valdkonna nõukoda

OVL- omavalitsuste liit

PEEK- meede „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“

REM- Regionaal- ja põllumajandusministeerium

SA- Sihtasutus Järvamaa